

Predicting Authoritarianism in Prison Psychologists based on Family Educational Structure: Case Study in Shiraz

Rastegari Nia Zh¹ , Ghasemizad AR^{2*} , Bagheri Karachi A³

¹Ph.D. Student, Department of Educational Management, Kazerun Branch, Islamic Azad University, Kazerun, Iran

²Assistant Professor, Department of Educational Management, Kazerun Branch, Islamic Azad University, Kazerun, Iran

³Assistant Professor of Higher Education Management, Department of Educational Management, Farhangiyen University, Tehran, Iran

Abstract

Introduction: One of the strongest tendencies in human beings is "authoritarianism" or "power-seeking", which emerges from the first years of human life in a child and it is activated to the extent that one can expose power and it directs their deeds and behavior. The purpose of this study is to determine authoritarianism in prison psychologists.

Materials and Methods: This descriptive correlation study was performed by simple random sampling in Shiraz Central Prison. The research population was all the prisoners in Shiraz, 374 of whom were selected through simple random sampling, The information was collected through a questionnaire including authoritarianism and parenting style questionnaire which was measured with 82 questions. The reliability of the authoritarianism questionnaire was 86% and that of the parental questionnaire was 82%, both of which were measured by Chronbach's alpha. SPSS, correlation coefficient, and regression analysis were used for data analysis.

Results: The findings showed that there is a significant positive correlation between family structure in parenting (for prison psychologists) and their authoritarianism ($p = <0.01$) in a way that the more negative the value of family educational structure (considering the probability of 0.01% error), the more authoritarianism people have. Although positive constructs can reduce children's authoritarianism, negative parenting in raising children can directly predict the prison psychologists' authoritarianism ($P < 0.01$ and Beta = 0.20). There is a significant correlation between the structure of exclusionary families and authoritarianism with $r = 0.223$ and $p < 0.01$, between chaotic families and authoritarianism with $r = 0.167$ and $p < 0.05$, and between coercive families and authoritarianism with $r = 0.146$ and $p < 0.05$. Although positive constructs can lead to a decline in children's authoritarianism, the dimensions of negative constructs of family structure in education including exclusionary families ($P < 0.01$ and Beta = 0.1820) and chaotic families with $P < 0.01$ and Beta = -0.1790 respectively can directly predict the extent of prison psychologists' authoritarianism.

Conclusion: The results show that family educational structure is effective on children's bullying and authoritarianism and that negative parenting has a direct effect on authoritarian behavior. In addition, families with exclusion or coercion constructs have a higher percentage of authoritarian behavior of their children. This confirms the impact of family and family education on children's future behavior and on society's mental health.

Keywords: Authoritarianism, Family, Family Size, Mental health

Sadra Med Sci J 2020; 8(1): 63-72.

Received: May. 4th, 2019

Accepted: Jan. 21st, 2020

*Corresponding Author: **Ghasemizad AR**. Assistant Professor, Department of Educational Management, Kazerun Branch, Islamic Azad University, Kazerun, Iran, ghasemizad@kau.ac.ir

مجله علوم پزشکی صدرا

دوره ۸، شماره ۱، زمستان ۱۳۹۸، صفحات ۶۳ تا ۷۲

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۱/۰۱ تاریخ دریافت: ۹۸/۰۲/۱۴

پیش‌بینی اقتدارگرایی در مددجویان زندان بر اساس ساختار تربیتی خانواده: مطالعه موردی در شیراز

ژیلا رستگاری نیا^۱، علیرضا قاسمی زاد^{۲*}، امین باقری کراچی^۳^۱ دانشجوی دکتری، گروه مدیریت آموزشی، واحد کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی، کازرون، ایران^۲ استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی، کازرون، ایران^۳ استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

چکیده

مقدمه: یکی از گرایش‌های قوی در انسان، «اقتدارگرایی» یا «قدرت‌طلبی» است که از نخستین سال‌های زندگی در انسان ظهور می‌کند و به‌اندازه‌ای که زمینه قدرت‌نمایی برای فرد فراهم باشد، این گرایش در او فعال می‌شود و اعمال و رفتار او را جهت می‌دهد. هدف این مطالعه تعیین اقتدارگرایی در مددجویان زندان می‌باشد.

مواد و روش: این پژوهش از نوع مطالعات توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد که در زندان مرکزی شیراز انجام شد. جامعه مورد مطالعه تمام زندانیان شهر شیراز بوده که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده تعداد ۳۷۴ نفر وارد مطالعه شدند. در این مطالعه از پرسشنامه استاندارد اقتدارگرایی و شیوه فرزند پروری با ۸۲ سؤال استفاده گردید. پایایی پرسشنامه اقتدارگرایی بر اساس آلفای کرون باخ ۰/۸۶ و پرسشنامه والدین با آلفای کرون باخ ۰/۸۲ به دست آمد. جهت تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های ضریب همبستگی و رگرسیون استفاده گردید.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بین ساختار خانواده در تربیت فرزندان (مددجویان) با میزان اقتدارگرایی آنان رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد ($p < 0/01$). به این صورت که هر قدر ساختار تربیتی خانواده منفی‌تر باشد به احتمال ۱ صدم خطا، افراد اقتدارگرایی بیشتری خواهند داشت. هر چند ساختار مثبت‌گرا می‌تواند منجر به کاهش اقتدارگرایی فرزندان شود اما ساختار منفی‌گرای خانواده در تربیت به صورت مستقیم می‌تواند میزان اقتدارگرایی مددجویان را پیش‌بینی کند ($P < 0/01$ و $Beta = 0/20$). بین ساختار خانواده طرد کننده و اقتدارگرایی با ($P < 0/01$ ، $r = 0/233$)، خانواده‌های پر هرج‌ومرج و اقتدارگرایی با ($p < 0/05$ ، $r = 0/167$) و همچنین خانواده‌های اجبار کننده و اقتدارگرایی با ($p < 0/05$ ، $r = 0/146$) رابطه معنی‌داری وجود دارد. هر چند ساختار مثبت‌گرا می‌تواند منجر به کاهش اقتدارگرایی فرزندان شود اما ابعاد ساختار منفی‌گرای خانواده در تربیت شامل خانواده‌های طرد کننده ($P < 0/01$ و $Beta = 0/1820$) و پر هرج‌ومرج با ($P < 0/01$ و $Beta = -0/1790$) به ترتیب و به صورت مستقیم می‌تواند میزان اقتدارگرایی مددجویان را پیش‌بینی کند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد ساختار تربیتی خانواده بر میزان قلدری و اقتدارگرایی فرزندان مؤثر می‌باشد و ساختار خانواده منفی‌گرای بر رفتار اقتدارگرایی اثر مستقیم داشته و علاوه بر این خانواده‌هایی با نظام طرد کنندگی و یا اجبار نیز با درصد بیشتری از رفتار اقتدارگرایی فرزندان روبرو خواهند شد و این امر مؤید تأثیر خانواده و تربیت خانوادگی بر رفتار آینده فرزندان و سلامت روانی جامعه می‌باشد.

واژگان کلیدی: اقتدارگرایی، خانواده، سلامت روانی، اندازه خانواده

* نویسنده مسئول: علیرضا قاسمی زاد، استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی، کازرون، ایران، ghasemizad@kau.ac.ir

مقدمه

مسئله اقتدارگرایی یا قلدری از دیرباز مورد توجه دانشمندان بوده و پژوهش‌های گسترده‌ای در این زمینه به عمل آمده است. اقتدارگرایی یکی از خطرات و آسیب‌هایی است که مدیران جامعه را در بُعد سلوک سیاسی تهدید می‌کند (۱،۲). دانشمندان برای تعریف اقتدارگرایی یا قلدری نظریات مختلفی ارائه کرده‌اند. برخی معتقدند قدرت یعنی مجموعه عواملی که موجب می‌شود، فرد یا گروهی، گروه دیگر را به اطاعت وادارد (۳). مفهوم قدرت و قلدری از نظر فوکو به مثابه «مکانیسمی برای زندگی بهتر» فهمیده می‌شود. این مکانیسم راهبردهای پیشرفت خود را در برمی‌گیرد که هم عامل را قادر می‌سازد و هم بر وی فشار وارد می‌آورد (۴). برخی دیگر قدرت را قابلیت به انجام رساندن اهداف شخصی یا گروهی و تأثیر گذاشتن بر روی رفتار دیگران و وادار کردن آنان به اطاعت با هر وسیله ممکن می‌دانند (۵).

محققان، روانشناسان و جامعه‌شناسان هر کدام از منظری در خصوص قدرت‌طلبی و اقتدارگرایی مطالبی عنوان نمودند. آلانیس معتقد است که احساس قدرت‌طلبی احساس ضعف و ناتوانی‌ای است که از کودکی با فرد همراه است و با نقص بدنی یا روانی تشدید می‌گردد و فرد را دچار یاس و ناکامی می‌سازد. همچنین گرتفون حکیم یونانی قرن ۴ میلادی در کتاب هیرون عنوان نمود اقتدارگرایی محصول ترس، هراس، بی‌اعتمادی، افکار پارانوییدی و قدرت‌طلبی است (۶،۷).

از سویی روسو معتقد است انسان‌ها می‌توانند بار دیگر به استقلال، آزادی، برابری که پیش از این در وضع طبیعی قرار داشتند دست یابند این کار نه با بازگشت به دفع طبیعی بلکه با فراتر رفتن از وضع فعلی میسر است. با ساختن جامعه عقلانی که در آن هرکسی اراده خود را به اراده عمومی پیوند بزند و هنگام اطاعت از اراده عمومی جز از اراده خود فرمان نبرد به استقلال، آزادی و برابری که در وضع طبیعی داشت دست می‌یابد (۸). ابراهام مازلو نیز در مطالعات خود عنوان کرد که علت اقتدارگرایی احساس ناامنی، ادراک شده از سوی فرد است. مازلو معتقد است اقتدارگرایی می‌تواند به علت ترس از طرد شدن، تنهایی، اضطراب، هراس، تفکر پارانوییدی،

بدگمانی، احساس گناه و شرمندگی شدید عیب‌جویی نسبت به خود نیاز شدید به قدرت و مقام اجتماعی، میل دائمی شدید برای یافتن امنیت و خودخواهی ایجاد شود (۹-۱۴). قلدری به عنوان عامل وابستگی اقتصادی عامه مردم به حکومت، سازماندهی سیاسی و اجتماعی مبتنی بر تبعیت، سلیقه‌گرایی به جای قانون و قاعده‌مندی، اولویت منافع فردی بر منافع عمومی و ملی، ذره‌ذره شدن جامعه، رشد تملق، توقف رقابت، فقدان نقد و تحلیل‌های واقع‌بینانه، فقدان فرهنگ مناظره و رشد جامعه‌ای بی‌اخلاق و از پیامدهای اصلی قدرت‌طلبی و قلدری می‌باشد (۱۵،۱۶).

در حال حاضر قلدری در جامعه یک پدیده همه‌گیر است که میلیون‌ها نفر را تحت تأثیر قرار می‌دهد. البته، میزان شیوع قلدری در مطالعات انجام‌شده به میزان متفاوت گزارش شده است (۱۷،۱۸). نتایج تحقیقات نشان می‌دهد ۲۰٪ تا ۵۱٪ از جوانان در سال درگیر قلدری می‌شوند. نتایج تحقیقات صورت گرفته در ایران نیز حاکی از آن است که تقریباً از نیمی از جمعیت کشور حداقل یک‌بار قلدری سنتی سایبری را در رفتارهای خود نشان داده‌اند (۱۹).

بر اساس پژوهش کلاسیک تئودور آدورنو (۱۹۵۰) انسان اقتدارگرا، شخصیتی اساساً ضعیف، وابسته و ناامن است که برای رسیدن به احساس امنیت و قدرت، به دنبال آن است که نظم و انتظامی در جهان به وجود آورد. او خواستار جامعه‌ای سلسله‌مراتبی است که با مفهوم جامعه باز و دموکراتیک، قربانی ندارد. بروز رفتار قلدرمآبانه در جامعه و پیامدهای وابسته به آن به گونه خاص در سالهای اخیر مورد توجه محققان امر تعلیم و تربیت بوده است. این مسئله به‌گونه‌ای بارز بر سلامت روانی و رشد افراد تأثیر گذاشته است. ارزیابی‌ها از شیوع رفتارهای قلدرمآبانه دوره نوجوانی بین ۱۵ تا ۷۰ درصد در منابع گوناگون گزارش شده است (۲۰).

قلدری نوعی رفتار پرخاشگرانه است که یک شخص یا گروهی از افراد، به‌گونه‌ای مکرر دیگران را مورد حمله قرار داده، سایرین را کتک می‌زنند و نسبت به هر شخصی که از آن‌ها ضعیف‌تر بوده پرخاشگری می‌کند (۲۱،۲۳). در واقع هدف از

و رضایت شخصی بوده و همه افراد قبل از ورود به پژوهش فرم رضایت آگاهانه را تکمیل نمودند.

ابزار پژوهش دو پرسشنامه اقتدارگرایی و والدین به عنوان زمینه اجتماعی بوده که از پرسشنامه اسکینر (Skinner)، جانسون (Johnson) و سیندر (Snyder) استفاده شد (۲۱). برای به دست آوردن روایی صوری بعد از ترجمه در اختیار ۸ نفر از اساتید و صاحب‌نظران (افراد کلیدی) قرار گرفت و از آنان نظرخواهی به عمل آمد. پس‌از آن تغییرات لازم صورت پذیرفت و روایی آن تأیید گردید. در مرحله بعد پرسشنامه بین ۳۰ نفر از مددجویان به صورت تصادفی توزیع و تحلیل گویه‌ها انجام پذیرفت به این صورت که ضریب همبستگی کل نمرات با تک‌تک گویه‌ها محاسبه و ضرایبی که معنی‌دار نبوده و یا زیر ۰/۲۵ بودند حذف گردید (۲۲) و پرسشنامه برای توزیع نهایی آماده شد. برای سنجش پایایی از آلفای کرون باخ استفاده گردید که در پرسشنامه اقتدارگرایی بر اساس آلفای کرون باخ ۰/۸۶ و در پرسشنامه والدین به عنوان زمینه اجتماعی بر اساس آلفای کرون باخ ۰/۸۲ به دست‌آمده که پایایی ابزار اندازه‌گیری قابل قبول تلقی گردید. با توجه به هدف اصلی این پژوهش که پیش‌بینی اقتدارگرایی بر اساس مؤلفه‌های ساختار خانواده در بین مددجویان زندان شیراز بود، برای تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری داده‌های حاصل از اجرای پرسشنامه با استفاده از نرم‌افزار SPSS22 و آمار استنباطی همچون ضریب همبستگی و رگرسیون استفاده شده است. همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود چون مقدار سطح معنی‌داری در تمامی متغیرها بالاتر از مقدار خطای ۰/۰۵ می‌باشد پس فرض صفر رد نمی‌شود، یعنی متغیرهای پژوهش همگی نرمال بوده و لذا از آزمون‌های پارامتری استفاده گردید.

این تحقیق بررسی رفتار اقتدارگرایی در بین مددجویان زندان می‌باشد و از آنجایی که غالب رفتار این قشر انسان‌ها به شکل قدرت‌طلبی و قلدری شکل گرفته لذا بررسی علل و دلایل آن و ارائه راهکاری جهت مدیریت این‌گونه رفتارها می‌تواند از پیامدهای منفی آن بکاهد؛ بنابراین با توجه به اینکه تاکنون تحقیق جامعی که بتواند مدلی در خصوص الگوی مدیریت رفتار اقتدارطلبانه و قلدری در زندان‌ها به ویژه در زندان‌های شیراز صورت نگرفته و در این خصوص خلأ تحقیقی دیده می‌شود، ارائه و تدوین این الگوی رفتاری می‌تواند مدیران و کارکنان را در کاهش این‌گونه رفتارها و نحوه برخورد با آن‌ها یاری دهد.

مواد و روش

این پژوهش از نوع مطالعات توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد که در زندان مرکزی شیراز و در سال ۱۳۹۸ انجام شد در این مطالعه جهت برآورد حجم نمونه از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شد. در مجموع در این مطالعه تعداد ۳۷۴ مددجو به عنوان نمونه انتخاب شدند. شرایط ورود به مطالعه شامل کلیه مددجویان زندان با هر جرم و هر سابقه و در هر سنی بود که به عنوان واحد پژوهش انتخاب شدند.

پس از دریافت کد اخلاق از کمیته اخلاق دانشگاه (کد اخلاق: IR.IAU.KAU.REC.1398.159) اهداف مطالعه به مشارکت‌کنندگان توضیح داده شد و همچنین به آن‌ها اطمینان خاطر داده شد که اطلاعات جمع‌آوری‌شده در این پژوهش صرفاً جهت ارائه نتایج مطالعه مورد استفاده قرار گرفته و هویت هیچ‌کدام از مشارکت‌کنندگان افشاء نخواهد شد. شرکت مددجویان در تحقیق کاملاً اختیاری و از روی آگاهی

جدول ۱. نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای متغیرهای پژوهش

متغیرهای تحقیق	کلموگروف اسمیرنوف	درجه آزادی	سطح معناداری	نتیجه نرمالیتی
اقتدارگرایی	۰/۰۴۶	۲۵۴	۰/۲۰	نرمال
ساختار خانواده	۰/۷۹۶	۲۵۴	۰/۵۵	نرمال

یافته‌ها

در این مطالعه ۳۷۴ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند که از این میان ۳۲۴ نفر مرد و ۵۰ نفر زن بودند. همچنین ۳۵۰ نفر از افراد متأهل و ۲۴ نفر مجرد بودند. همچنین کلیه مددجویان حاضر در زندان مرکزی شیراز در رده سنی ۲۰ سال به بالا قرار داشتند.

بر اساس جدول ۲ می‌توان گفت بین ساختار خانواده در تربیت فرزندان (مددجویان) با میزان اقتدارگرایی آنان رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. به این صورت که هر قدر ساختار تربیتی خانواده منفی‌تر باشد به احتمال ۱ صدم خطا افراد اقتدارگرایی بیشتری خواهند داشت.

جدول ۲. ضریب همبستگی بین ساختار خانواده و اقتدارگرایی مددجویان

متغیر	۱	۲	۳
ساختار خانواده مثبت‌گرا	۱	-۰/۱۷۰	-۰/۱۰۳
ساختار خانواده منفی‌گرا	-۰/۱۷۰	۱	۰/۲۱۲
اقتدارگرایی	-۰/۱۰۳	**۰/۲۱۲	۱

** $P < 0.01$

با توجه به جدول ۳ بر اساس نتایج رگرسیون، هر چند ساختار مثبت‌گرا می‌تواند منجر به کاهش اقتدارگرایی فرزندان شود اما ساختار منفی‌گرایی خانواده در تربیت به

صورت مستقیم می‌تواند میزان اقتدارگرایی مددجویان را پیش‌بینی کند ($P < 0.01$ و $Beta = 0.20$) و بر اساس مقدار ضریب تعیین (R^2) ۴ درصد از تغییرات اقتدارگرایی مددجویان کارکنان توسط ساختار منفی‌گرا توضیح داده می‌شود.

با توجه به جدول ۴ می‌توان دریافت که بین ساختار خانواده طرد کننده و اقتدارگرایی با ($r = 0.233$ ، $P < 0.01$)؛ خانواده‌های پر هرج‌ومرج و اقتدارگرایی با ($r = 0.167$)، ($p < 0.05$) و همچنین خانواده‌های اجبار کننده و اقتدارگرایی با ($r = 0.146$ و $p < 0.05$) رابطه معنی‌داری وجود دارد با این صورت که خانواده‌های مددجویانی که در تربیت آنان بیشتر از سبک طرد کنندگی استفاده می‌کرده‌اند فرزندان (مددجویان) اقتدارگرایی تربیت نموده‌اند. همچنین خانواده‌هایی که از سبک تربیتی پر هرج‌ومرج و اجبار کننده استفاده کرده‌اند فرزندانشان (مددجویان) اقتدارگرایی تربیت شده‌اند.

با توجه به جدول ۵ بر اساس نتایج رگرسیون، هر چند ساختار مثبت‌گرا می‌تواند منجر به کاهش اقتدارگرایی فرزندان شود اما ابعاد ساختار منفی‌گرای خانواده در تربیت شامل خانواده‌های طرد کننده ($P < 0.01$) و 0.1820 $Beta =$ و پر هرج‌ومرج با ($P < 0.01$) و -0.1790 $Beta =$ به ترتیب و به صورت مستقیم می‌تواند میزان اقتدارگرایی مددجویان را پیش‌بینی کند.

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیونی ساختار مثبت‌گرا و منفی‌گرایی خانواده در اقتدارگرایی مددجویان

سطح معناداری	DF	R تعدیل شده	R2	R	F	T	Beta	St	B	
$P < 0.01$						۸/۸۵		۰/۲۸۸	۲/۵۴	ثابت
۰/۹۴	۱۵۶ و ۲	۰/۰۲۸	۰/۰۴۱	۰/۲۰۱	۳/۲۹	-۰/۰۶۷	-۰/۰۰۵	۰/۰۲۷	-۰/۰۰۲	ساختار مثبت
$P < 0.01$						۲/۵۱۸	۰/۲۰	۰/۰۲۴	۰/۶۰	ساختار منفی

جدول ۴. ضریب همبستگی بین ساختار خانواده و اقتدارگرایی مددجویان

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
خانواده گرم	۱						
طرد کننده	-۰/۱۴۲	۱					
راهنما	۰/۷۳۹	-۰/۰۸۵	۱				
پرهج و مرج	-۰/۲۴۸	۰/۴۸۹	-۰/۰۶۹	۱			
حمایت کننده	۰/۴۱۵	-۰/۰۵۸	۰/۴۶۴	-۰/۰۹۰	۱		
اجبار کننده	-۰/۰۶۷	۰/۳۴۶	-۰/۰۳۵	۰/۴۶۴	۰/۰۵۰	۱	
اقتدارگرایی	-۰/۰۴۵	*۰/۲۳۳	-۰/۰۰۴	*۰/۱۶۷	-۰/۰۱۳	*۰/۱۴۶	۱

* P<۰/۰۵

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیونی ساختار مثبت گرا و منفی گرای خانواده در اقتدارگرایی مددجویان

متغیر	B	St	Beta	T	F	R	R2	R	تعدیل شده	DF	سطح معناداری
ثابت	۲/۵۸	۰/۲۹۲		۸/۸۶							P<۰/۰۱
خانواده گرم	۰/۰۲۱	۰/۱۱۵	۰/۰۲۱	۰/۱۸۱							۰/۸۵
طرد کننده	۰/۱۱۹	۰/۰۵۹	۰/۱۸۲	۲/۰۲	۴/۲۶۵	۰/۳۱۵	۰/۰۹۹	۰/۰۳۱	۰/۰۳۱	۶ و ۱۶۱	P<۰/۰۱
راهنما	۰/۰۱۶	۰/۱۱۲	۰/۰۱۱۷	۰/۱۴۰							۰/۸۸۹
پر هرج و مرج	-۰/۱۲۱	۰/۰۸۰	-۰/۱۷۹	-۲/۲۳							P<۰/۰۱
حمایت گر	-۰/۰۱۷	۰/۰۵۸	-۰/۰۲۵	-۱/۲۲							۰/۷۸۶
متحکم	۰/۰۴۰	۰/۰۴۲	۰/۰۸۵	۰/۹۲۹							۰/۳۴۹

بحث

معناداری مشاهده نشد. یافته‌های این پژوهش تأثیر ویژگی‌های قلدری و قربانی را در سبک‌های هویت برجسته نمود (۲۳). همچنین حیدری و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی نشان دادند که پایگاه اجتماعی-اقتصادی به سبب کنترل استبدادی والدین، احساس آنومی بر اقتدارگرایی اثرگذار است. همچنین عزت‌نفس واسطه اثر کنترل استبدادی بر اقتدارگرایی است (۲۴). در مطالعه الهه دادی (۱۳۹۰) با موضوع «بررسی عوامل اجتماعی - فرهنگی مؤثر بر باورپذیری دموکراسی در مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه اصفهان» به این نتایج دست یافت که ساخت خانواده و باورپذیری خانواده‌ای که دارای انعطاف و آزادی بیشتری باشد بر باورپذیری دموکراسی تأثیر مثبت دارد. بین سطح تحصیلات دانشجویان و باورپذیری دموکراسی رابطه معناداری

با توجه به اینکه هدف این پژوهش پیش‌بینی اقتدارگرایی مددجویان زندان مرکزی شیراز بر اساس ساختار تربیتی خانواده‌های آنان بود نتایج نشان داد که ساختار خانواده (مثبت /منفی) افراد بر تربیت فرزندان با میزان اقتدارگرایی رابطه مثبت و معنی‌داری دارد و هر قدر ساختار تربیتی خانواده منفی‌تر باشد اقتدارگرایی فرزندان در سطح بالاتری نمایان می‌شود. همسو با مطالعه حاضر پور طالب و همکاران (۱۳۹۵) در مطالعه خود بیان کردند که بین سبک‌های هویت دانش آموزان قلدر، قربانی و عادی تفاوت معنادار وجود دارد، به طوری که دانش آموزان قلدر، دارای سبک هویت اجتنابی سردرگم و دانش آموزان قربانی دارای سبک‌های هویت هنجاری هستند. از نظر تعهد هویت بین سه گروه تفاوت

می‌شود که یکی از مؤلفه‌های مؤثر در اقتدارگرایی نگرش منفی یا مثبت داشتن والدین می‌باشد (۲۸). از محدودیت‌های این پژوهش مشکلات موجود اجرای پرسشنامه و دسترسی نیمه‌وقت به مددجویان بوده که پرسشنامه در قالب گروه‌های پنج نفره توزیع گردید.

نتیجه‌گیری

نتایج نشان می‌دهد ساختار تربیتی خانواده بر میزان قلدری و اقتدارگرایی فرزندان مؤثر می‌باشد و ساختار خانواده منفی‌گرای بر رفتار اقتدارگرایی اثر مستقیم داشته و علاوه بر این خانواده‌هایی با نظام طرد‌کنندگی و یا اجبار نیز با درصد بیشتری از رفتار اقتدارگرایی فرزندان روبرو خواهند شد و این امر مؤید تأثیر خانواده و تربیت خانوادگی بر رفتار آینده فرزندان و سلامت روانی جامعه می‌باشد. پیشنهاد می‌شود اعضای خانواده‌ها با ایجاد فضای مناسب در خانواده‌ها نقش خود را در تربیت کودکان به خوبی ایفا نمایند.

تقدیر و تشکر

این مقاله برگرفته از طرح تحقیقاتی با کد مصوب IR.IAU.KAU.REC.1398.155 می‌باشد. بدین وسیله از کلیه مددجویان شرکت‌کننده در پژوهش، مسئولان محترم و کادر مراقبت زندان مرکزی شیراز به خاطر همکاری در این مطالعه و از سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی که شرایط اجرای این طرح را فراهم نمودند تشکر و قدردانی می‌نمایم. همچنین از حمایت دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون کمال تشکر و قدردانی داریم.

تضاد منافع

بدین وسیله نویسندگان تصریح می‌نمایند که هیچ‌گونه تضاد منافی در خصوص پژوهش حاضر وجود ندارد.

وجود ندارد. بین جنسیت و پایگاه اجتماعی اقتصادی با باورپذیری دموکراسی رابطه معناداری وجود دارد. (۲۵). صادقی و همکاران (۱۳۸۸) در پژوهشی تحت عنوان بررسی رابطه نقش پیش‌بینی‌کننده سبک‌های تربیتی والدین در چگونگی شکل‌گیری خودهای واقعی، ایدئال و بایدی و نیز فاصله بین خودهای واقعی با خودهای ایدئال و بایدی در دختران و پسران دانشجو نشان دادند که بین نمرات انواع خودها و ابعاد محبت - طرد و کنترل - آزادی همبستگی معناداری وجود دارد. با استفاده از تحلیل رگرسیون نشان دادند که سبک‌های تربیتی استبدادی و طرد‌کننده در مقایسه با سایر سبک‌ها معتبرترین پیش‌بینی‌کننده‌ها برای انواع خودها و فاصله خودها می‌باشند، به نحوی که این پیش‌بینی با شکل‌گیری خودهای واقعی و ایدئال رابطه منفی دارد. (۲۶). موسی‌نژاد (۱۳۷۸) در تحقیق خود تحت عنوان «بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر گرایش پسران نوجوان و جوان زندان به مواد اعتیادآور» بر این باور است که در شیوه تربیتی استبدادی، فقط پدر تصمیم می‌گیرد و از والدین بدون چون و چرا تبعیت می‌شود. در تربیت فرزندان از تنبیه استفاده می‌شود. این در حالی است که در خانواده دموکرات، اعضای خانواده با هم مشورت می‌کنند، به هم احترام می‌گذارند، در حل مشکلات به هم کمک می‌کنند و کوچک‌ترها توسط بزرگ‌ترها راهنمایی می‌شوند (۲۷). در پژوهش نوریس (۲۰۰۵) به نظر او عامل بسیار مهم در شکل‌گیری شخصیت اقتدارطلب، روابط خانوادگی در کودکی افراد است. این افراد، مخصوصاً از حضور سرد و غیرقابل‌دسترس پدرانشان انتظارات منفی از کودکی دارند، جامعه‌پذیری و آنچه در محیط خانواده فراهم می‌شود، نقش مهمی در شکل‌گیری چنین نگرش‌های منفی بازی می‌کند. کودک نیازمند به هم‌نوایی با قوانینی که در خانواده تعیین شده است مانند آنچه پدر به عنوان رأس خانواده تعیین می‌کند است. آن‌ها ممکن است خودشان چنین اقتداری را طلب کنند کودک کم سن و سال، توان ایستادگی با ارزش‌های پیش‌داورانه والدین را ندارد و نیز او قادر به هم‌نوایی با قوانین عام نمی‌باشد؛ بنابراین دیده

- Mashhad: Noor al-Mobin publications; 2001. (In Persian)
9. Estrous A, Golit K, Soroori M, Mohamadi B. Principles in Qualitative Research, Tehran, Institute for Humanities and Cultural Studies; 2006.
10. Shostorm O, Ghazi G, Gholamali S. Human psychology dominates the atmosphere. Teharn, Sepehr Publishing Center; 1990.
11. Shamloo S. Mental Health, Tehran. Roshd Publications; 2015.
12. Wang J, Iannotti R, Luk JW. Patterns of adolescent bullying behaviors: Physical, verbal, exclusion, rumor, and cyber. Journal of School Psychology 2012; 50: 521–534.
13. Shafiee A. Khedmati A, Piroz A. Organizational Behavior with Islamic Approach. Ghom Publication University and field research; 2006. (In Persian)
14. Saatchi M. Industrial Psychology. Tehran, Samt Publication; 2007:50-58.
15. Rezaian A. Providing a Charismatic Leadership Model in Organization from strategic Planning Perspective. Public Management Journal 2009; 1(3):50-55.
- منابع
1. Adorno T W, Frenkel B E, Levinson D J, Sanford R N. The Authoritarian Personality New York: Harper. 1950.
  2. Ary D, Jacobs L C, Sorensen C, Razavieh A. Introduction to research in education eight edition. Wadsworth: Cengage Learning; 2010.
  3. Pero A. Social science culture. Translate Bagher Sarokhani, Tehran Keyhan; 2010.
  4. Olweus D. Bullying at school what we know and what we can do. Cambridge, MA: Blackwell; 1993.
  5. Amid Zanjani A. An introduction to the scope and scope of Michel Foucault's theoretical apparatus; 1998. (In Persian)
  6. Bostani D, Mohamadpur A. An introduction to the scope and scope of Michel Foucault's theoretical apparatus. Journal of Social Sciences, Mashad Ferdosi University Publications 2009; 6: 53-99. (In Persian)
  7. Kavakbiyan M. The Basics of Legitimacy in the Jurisprudence. Teharn, Orroj Publications; 2009.
  8. Imam Ali, Nahj al-Balagha, Sayyed Sharif Razi, translator. Dashti M.

- Research, 2016: 10 (39): 1-23(In Persian)
22. Shabahang R, Sedighian S F, Rahimi Nezhad A, Soltani Shal R. Role of Difficulties in Emotional Regulation and Alexithymia in Prediction of Bullying. Quarterly Journal of Child Mental Health. 2019; 6(3): 40-50 (In Persian)
23. Purtaleb N, Mirnasab M. Parent, victim and normal student knowledge article. Journal of Tabriz University 2016; 9(36):131-145.
24. Heydari A, Hakiminia N, Purafkari N, Forotan SH. The impact of sociologic economic basis on authoritarianism. Journal of Isfahan University of Management Science 2014; 4(23):67-84.
25. Allahdadi N. Investigating Cultural and Social Factors Affecting Belief in Democracy (Case Study: Isfahan University Students) [Master Thesis], Isfahan University, 2011. (In Persian)
26. Sadeghi M.A.S., Ansarinezhad F, Fadaei Z, Roubenzadeh Sh., Ebrahimi S.M. The Role of Parenting Styles In Children Self Formation and Self-Discrepancy. Journal of Family Research Summer 2009:5(18); 139 - 158.
16. Ghasemi T, Oreyzi H R, Mousavi Z. The effect of emotion regulation training on perceived bullying and job performance of female employees at the organization of physical education Journal of Psychological Science, 2019: 18, (75): 287-296(In Persian)
17. Hidens B, Yonesi M; Khadori M. Power speeches from Hobbes to Foucault. Mofid University Publication's; 2011.
18. Dorreh E, Banijamali Sh, Ahadi H. The Mediating Role of Emotional Intelligence in Relationship Between Parenting Styles and Bullying, Psychological Studies, 2019 : 15 (1): 7-23(In Persian)
19. Sariolghalam M. Iranian authoritarianism in the Qajar era. Beheshi's University. Tehran. Forozan's Publications; 2013:111-119(In Persian)
20. Gofin R; Avitzour M. Traditional Versus Internet Bullying in Junior High School Students. Matern Child Health 2012; 16(8):1625-1635.
21. Beyrami M, Hashemi T, Fathi Azar E, Alaei P. The effectiveness of PEGS-based shame management training in reducing bullying in adolescent girls. Journal of Modern Psychological

28. Norris G. the authoritarian personality in the department 21st century, Book. 2005. PP: 3-314.

27. Mosanezhad A. Social factors influencing the trend of teenage boys and young prisoners to drugs, [Master Thesis]. Isfahan University.1999. (In Persian)

Cite this article as:

Rastegari Nia Zh, Ghasemizad AR. Predicting Authoritarianism in Prison Psychologists based on Family Educational Structure: Case Study in Shiraz. Sadra Med Sci J 2020; 8(1): 63-72.